

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

Zestawienie uwag złożonych w trakcie opiniowania projektu Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (z wyłączeniem Działań 1.1, 2.9, 6.1, 6.4, 6.5, 6.13) z odniesieniem Instytucji Zarządzającej

Projekt SzOP z dnia 6 czerwca 2023 r.

I.p.	Podmiot wyrażający opinię (w przypadku zgłoszenia przez osobę fizyczną: imię i nazwisko)	Część dokumentu do którego odnosi się opinia (priorytet/działanie/typ projektu/ nr strony)	Treść opinii	Treść proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Odniesienie IZ
1.	Expeto sp. z o. o. sp. k.	Priorytet FELB.02 Fundusze Europejskie na zielony rozwój Lubuskiego, Działanie FELB.02.01 Efektywność energetyczna – dotacje, Typ projektu: IV Realizacja inwestycji polegających na budowie budynków pasywnych, str. 61	Zwracam się prośbą o modyfikację zapisu: „Ponadto wsparcie może dotyczyć budowy modelowych publicznych budynków pasywnych, które będą realizowane, jako pilotaż dla promowania i upowszechniania wykorzystania OZE, nowoczesnych rozwiązań technicznych dla minimalizowania wpływu eksploatacji budynków na środowisko.”.	Ponadto wsparcie może dotyczyć budowy modelowych publicznych budynków Pasywnych lub modelowych budynków pasywnych w których/z poziomu których świadczone będą usługi na rzecz sektora publicznego / edukacji / kultury / nauki, akceleracji podmiotów/przedsiębiorstw będących w początkowej fazie rozwoju - które będą realizowane, jako pilotaż dla promowania i upowszechniania wykorzystania OZE, nowoczesnych rozwiązań technicznych dla minimalizowania wpływu eksploatacji budynków na środowisko.	Uwzględnienie proponowanego zapisu umożliwi aplikowanie o środki podmiotom, instytucjom, przedsiębiorstwom które świadczą usługi na rzecz szeroko rozumianego sektora publicznego/edukacji/kultury/nauki – nie będąc przy tym podmiotami sektora publicznego i są zainteresowane inwestowaniem w nowoczesne, energooszczędne budynki pasywne jak również angażowaniem się w rozwój takich rozwiązań i technologii na terenie Województwa Lubuskiego. Pozwoli to na zdecydowane rozszerzenie katalogu podmiotów które będą inwestowały na rzecz infrastruktury pasywnej, wpływając na dostępność takiej infrastruktury dla szerokiego grona odbiorców/użytkowników/interesantów usług publicznych oraz realnie przełoży się na możliwość obniżenia	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z zapisami programu projekty w obszarze budownictwa pasywnego będą dotyczyły tylko kontynuacji interwencji podjętej w perspektywie 2014-2020.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					obciążenia środowiska naturalnego w naszym regionie,	
2.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	<p>Priorytet FELB.04 Fundusze Europejskie na dostępność komunikacyjną Lubuskiego, Działanie FELB.04.01</p> <p>s.161 „Ponadto, wspierane inwestycje mają przyczynić się do promocji publicznego transportu zbiorowego oraz transportu rowerowego (nie tylko w kontekście turystyki, ale jako środek transportu z i do pracy/szkoły, co przełoży się na zmniejszenie udziału emisji transportu indywidualnego w podziale zadań przewozowych).”</p>	Wykonanie budowy/rozbudowy drogi nie wpływa na „promocję publicznego transportu zbiorowego oraz transportu rowerowego”	W opinii ZDW zapis należy usunąć.	Zapis jest zgodny z FEWL jednakże jeśli będą się z tym wiązać jakieś dodatkowe kryteria związane z wypełnieniem tego wymogu na poszczególnych zadaniach, może okazać się to problematyczne.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zapis jest zgodny z postanowieniami programu regionalnego, którego treść jest konsekwencją negocjacji z KE oraz rozstrzygnięć na poziomie Umowy Partnerstwa, która wskazuje na konieczność wdrażania zrównoważonego modelu rozwoju transportu, którego celem w pierwszej kolejności jest ograniczenie transportu indywidualnego na korzyść transportu zbiorowego i współdzielonego lub alternatywnymi środkami transportu. Inwestycje drogowe finansowane ze środków FEWL 21-27 muszą wynikać z Regionalnego Programu Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego z prognozą</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

						rozwoju do roku 2030. Dokument wskazuje, między innymi, iż: Odpowiednio zaprojektowana, bezpieczna infrastruktura ma wpływ na wybór środków transportu również pod kątem ich emisyjności. Proponowana zmiana wymagałaby zmian Programu, nie SzOP.
3.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s.162 Typy projektów możliwe do realizacji	Typy projektów: I. budowa i/albo przebudowa dróg wojewódzkich, w tym przepraw mostowych w celu umożliwienia wykonywania codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej;	I. budowa, rozbudowa i/albo przebudowa dróg wojewódzkich, w tym przepraw mostowych w celu umożliwienia wykonywania codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej;	W typach projektów należy uwzględnić „rozbudowę”, która wynika również z kodów interwencji	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z definicją (Prawo budowlane) budowa to także odbudowa, rozbudowa nadbudowa.
4.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s.162 montaż sygnalizacji świetlnych, barier ochronnych, progów zwalniających ;	Progi zwalniające można stosować w obszarze zabudowanym na drogach klasy L i D, a wyjątkowo na drogach klasy Z.	W opinii ZDW zapis dot. progów zwalniających należy usunąć.	Zapis nie dotyczy inwestycji w ciągu dróg wojewódzkich, na których nie stosuje się progów zwalniających.	Uwaga uwzględniona Usunięto zapis.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

			Niedopuszczalne jest ich stosowanie na drogach wojewódzkich, krajowych, na drogach klasy S oraz ulicach klasy GP i G			
5.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s.163 - budowa i/albo przebudowa punktów przeładunkowych.	Do Zarządcy dróg wojewódzkich nie należy budowa i/albo przebudowa punktów przeładunkowych.	W opinii ZDW zapis należy usunąć.	Zapis nie dotyczy inwestycji w ciągu dróg wojewódzkich, w związku z tym w żadnym zadaniu nie zostanie zastosowany ten element.	Uwaga uwzględniona Usunięto zapis.
6.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s.163 2. cyfryzacja sektora transportu – dedykowane działania o charakterze regionalnym lub lokalnym	Brakuje do tego typu projektów wskaźników.			Wyjaśnienie Zgodnie z zapisami SZOP, w ramach Działania 4.1 realizowane będą projekty dotyczące budowy, przebudowy i modernizacji dróg nienależących do sieci TEN-T, co zostało odzwierciedlone we wskazanych w dokumencie typach projektów możliwych do realizacji. Cyfryzacja sektora transportu może stanowić jedynie element ww. typów, a zatem nie będzie stanowiła samodzielnej interwencji.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

7.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s. 165 W celu uniknięcia dyskryminacji pośredniej, jaką jest nierówny dostęp do informacji, której doświadczają osoby państw trzecich (osoby mieszkające w Polsce o innym pochodzeniu), zaplanowane zostaną działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych, przede wszystkim angielskim.	Zapis jest nie jasny, prosimy o doprecyzowanie czy dot. wszystkich projektów? Jakiego będą oczekiwania IZ w tym zakresie.			Wyjaśnienie Wymogi dotyczące projektów zostaną określone w dokumentacji naboru oraz w kryteriach wyboru projektów. Zapisy dotyczą m.in. działań informacyjnych w zakresie dofinansowanej infrastruktury.
8.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s.166 Minimalny wkład własny beneficjenta 15%	W obecnej perspektywie minimalny wkład własny wynosi 1%, przy realizacji wielu projektów zapis ten okazał się bardzo korzystny.	Proponujemy zmienić zapis, że w wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się 1 % wkładu własnego.	W związku z tym, że Program jest dopiero w fazie początkowej warto zostawić możliwość zmniejszenia wkładu własnego i nie ograniczania się że musi to być minimum 15 %. Niedawno podana już została informacja na stronach Ministerstwa o dodatkowych środkach dla Województw z budżetu państwa tak jak w kończącej się perspektywie.	Uwaga nieuwzględniona Poziom dofinansowania UE projektów nie może przekroczyć 85% w danym priorytecie. W przypadku priorytetu 4 zarówno w działaniu 4.1, jak i 4.2 został on określony maks. na 85%. Kontrakt programowy przewiduje włączenie środków budżetu państwa do finansowania projektów w ramach FEWL 21-27,

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

						na ściśle określonych warunkach. Na obecnym etapie nie ma decyzji, w jakich obszarach projekty samorządu województwa będą dofinansowane środkami budżetu państwa.
9.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s. 167 Słowa kluczowe bezpieczeństwo_ruchu, drogi, drogi_wojewódzkie, obwodnice, sieć_TEN-T	Planowane projekty drogowe zgodnie z założeniami mają być poza siecią TEN-T	Zapis sieć TEN-T proponujemy zmienić na np. mosty	Podanie słowa kluczowego sieć TEN-T sugeruje że będą to projektu realizowane na tej sieci.	Uwaga uwzględniona Usunięto zapis.
10.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	s. 167/168 Wskaźniki produktu	Liczba wskaźników jest znacznie szersza niż w FEWL	Czy podane wszystkie wskaźniki są obligatoryjne? Czy jednak docelowo będzie można pozostać przy tych wynikających z FEWL, które są możliwe do osiągnięcia na drogach wojewódzkich?		Wyjaśnienie Wskaźnikami obligatoryjnymi dla beneficjenta są zarówno wskaźniki wynikające z Programu, jak i wskazane w ramach SZOP będące adekwatnymi dla podejmowanych działań projektowych.
11.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 Działanie FELB.01.02 Cyfrowe lubuskie – dotacje	Działanie FELB.01.02 Cyfrowe lubuskie – dotacje Wysokość alokacji ogółem (EUR) 14 744 298,00 Działanie FELB.01.03	Działanie FELB.01.02 Cyfrowe lubuskie – dotacje Wysokość alokacji ogółem (EUR) 10 744 298,00 Działanie FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne Wysokość alokacji ogółem (EUR) 10 000 000,00 Wysokość alokacji	Biorąc pod uwagę szeroki zakres interwencji w Działaniu FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne, tj. finansowanie będzie mogło być przeznaczone na wdrożenie w przedsiębiorstwie dostępnych technologii TIK, w tym m. in. procesy wewnętrznej informatyzacji, modernizacja wspomagająca bieżącą działalność	Uwaga nieuwzględniona Planując interwencję programu uwzględniono alokację, która odpowiada zakresowi wsparcia poszczególnych celów szczegółowych i kodów interwencji.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

	<p>Działanie FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne</p> <p>Działanie FELB.01.04 Cyfrowe lubuskie - instrumenty terytorialne</p>	<p>Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne Wysokość alokacji ogółem (EUR) 3 400 000,00 Wysokość alokacji</p> <p>Działanie FELB.01.04 Cyfrowe lubuskie - instrumenty terytorialne Wysokość alokacji ogółem (EUR) 4 760 713,00</p>	<p>Działanie FELB.01.04 Cyfrowe lubuskie - instrumenty terytorialne Wysokość alokacji ogółem (EUR) 2 160 713,00</p>	<p>firm (B2E) oraz w relacjach z klientem (B2C), przedsięwzięcia z zakresu cyberbezpieczeństwa, nowe rozwiązania oparte na robotyzacji, automatyzacji, itd.) oraz w zakresie możliwości wprowadzenia optymalizacji w sposobie wytwarzania produktów lub świadczenia usług opartych o przemysł 4.0 oraz wsparcie produktów i usług opartych na technologiach cyfrowych, alokacja w wysokości 3,4 mln euro na w/w cele jest niewystarczająca. Aby osiągnąć zadowalającą wysokość wskaźników: Wskaźniki produktu WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych 20 WLWK-PLRO160 - Liczba rozwiązań wykorzystujących informacje sektora publicznego/dane prywatne WLWK-PLRO012 - Liczba usług publicznych udostępnionych online o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw WLWK-</p>	<p>Podział ten został przełożony na działania zaplanowane z poziomu SzOP. W tym kontekście istotne są również doświadczenia innych regionów wdrażających IF w obszarze cyfryzacji MŚP w okresie programowania 2014- 2020, które wskazują, że największym zainteresowaniem wśród MŚP cieszyły się pożyczki o niewielkim nominalie, co potwierdza słuszność podejścia IZ FEWL 21-27 do planowanej alokacji w tym obszarze. Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż wsparcie w zakresie cyfryzacji skierowane do przedsiębiorstw będzie mogło być również realizowane poprzez IF dedykowane rozwojowi konkurencyjności MŚP. Wysokość alokacji na poszczególne Działania wynika z przyjętych do zrealizowania celów FEWL 21-27. Cele te wyrażone są m.in. przyjętymi wskaźnikami</p>
--	--	---	---	---	---

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					<p>RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych WLWK-RCO013 - Wartość usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych dla przedsiębiorstw Wskaźniki rezultatu WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) WLWK-PLRR007 - Liczba rozwiązań informatycznych i technologicznych w ramach współpracy międzysektorowej WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach WLWK-RCR013 - Przedsiębiorstwa osiągające wysoki wskaźnik wykorzystania technologii cyfrowych WLWK-RCR012 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe</p> <p>należy zwiększyć trzykrotnie alokacje, kosztem alokacji na działania JST.</p>	<p>oraz ich wartościami. Dla celu szczegółowego 1(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji badawczych przyjęto następujące wskaźniki: Wskaźniki produktu Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych – wartość docelowa 6; Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych – wartość docelowa 12; Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – wartość docelowa 50 000; Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – wartość docelowa 4; Wskaźniki rezultatu: Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów</p>
--	--	--	--	--	--	---

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warto zachodu

						<p>cyfrowych - wartość docelowa 33 000. Metodologia szacowania wartości wskaźników uwzględniała zarówno dane historyczne, doświadczenia z wdrażania podobnych projektów w poprzedniej perspektywie finansowej, dane statystyczne, jak i potencjał lubuskich przedsiębiorców oraz jst. Szeroki zakres wskaźników zaproponowanych w eSZOP, powinien umożliwić Projektodawcom wybór wskaźników adekwatnych dla danego typu projektu.</p>
12.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.03 Cyfrowe lubuskie – instrumenty zwrotne</p>	Projekty z zakresu cyfryzacji MŚP będą finansowane z wykorzystaniem instrumentów finansowych, czyli zwrotnych form wsparcia finansowego takich jak pożyczki.	Projekty z zakresu cyfryzacji MŚP będą finansowane z wykorzystaniem zwrotnych form wsparcia finansowego takich jak pożyczki oraz w ramach dotacji warunkowych.	Biorąc pod uwagę szeroki zakres Działania, obecne wyzwania stojące przed sektorem MŚP oraz cele postawione w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, należy wprowadzić opcję dotacji warunkowych dla MŚP. Koncepcja dotacji warunkowej polega na podziale kwoty dofinansowania na część bezzwrotną oraz część zwrotną. Oznacza, to że kryterium	<p>Uwaga niewuwzględniona Zakres wsparcia objęty IF w ramach Celu szczegółowego 1.2 wynika z zapisów programu. Zarówno wartość wsparcia poprzez IF oraz zakres ich stosowania stanowił jeden z kluczowych obszarów negocjacji</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					warunkowości (zwrotności) będzie podlegać tylko część wnioskowanej kwoty dofinansowania.	Programu z Komisją Europejską. Stanowisko KE od początku było takie, że wsparcie działalności MSP poprzez cyfryzację procesów powinno być dystrybuowane w formie instrumentów zwrotnych. Takie uregulowanie zostało zawarte również w Umowie Partnerstwa. Wnioskowana zmiana wymaga przeprowadzenia zmian programu (nie SzOP).
13.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje	Wysokość alokacji ogółem (EUR) 32 275 683,00	Wysokość alokacji ogółem (EUR) 64 551 366,00	Biorąc pod uwagę niezwykle szeroki zakres typów projektów realizowanych w ramach Działania, tj.: I. Wdrożenie wyników prac B+R i innowacji przez MŚP II. Bon na rozwój MŚP - projekt grantowy III. Zwiększenie potencjału regionalnych IOB IV. Wsparcie inkubowania przedsiębiorczości V. Wsparcie rozwoju klastrów VI. Tworzenie oferty dla biznesu – obsługa inwestora i eksportera niezbędne jest dwukrotne zwiększenie alokacji w Działaniu, celem osiągnięcia stawianych przed Działaniem celów.	Uwaga nieuwzględniona Podział alokacji został dokonany na etapie projektowania FEWL 21-27 i stanowił przedmiot konsultacji społecznych oraz uzgodnień z Komisją Europejską. Wnioskowana zmiana wymaga przeprowadzenia zmian programu (nie SzOP).

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

14.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje</p>	<p>Opis działania Wsparcie w ramach działania będzie wieloaspektowe i zostanie zaadresowane do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które bezpośrednio lub poprzez efekty (pośrednio) będą głównymi odbiorcami tego działania.</p>	<p>Opis działania Wsparcie w ramach działania będzie wieloaspektowe i zostanie zaadresowane do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które bezpośrednio lub poprzez efekty (pośrednio) będą głównymi odbiorcami tego działania, jak również do sektora dużych przedsiębiorstw oraz Partnerstw powstałych w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w woj. lubuskim.</p>	<p>Biorąc pod uwagę role w gospodarce tzw. Dużych przedsiębiorstw oraz Partnerstw powstałych w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w woj. lubuskim, należy poszerzyć grupę docelową Działania o w/w podmioty.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z zakresem interwencji EFRR określonym w rozporządzeniu KE dla tego funduszu wsparcie dużych przedsiębiorstw może być realizowane pod określonymi warunkami. Program jednoznacznie wskazuje iż głównym odbiorcą wsparcia będą przedsiębiorstwa sektora MŚP. Duże przedsiębiorstwa mogą uczestniczyć w projektach na ściśle określonych zasadach i być pośrednio odbiorcami wsparcia (we współpracy z MŚP, który jest adresatem pożytków z realizacji projektu). Wprowadzenie zaproponowanego zapisu nie odpowiada faktycznemu przeznaczeniu środków określonym w dokumentach Komisji Europejskiej.</p>
15.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie</p>	<p>Wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest pod</p>		<p>Brak informacji nt. interpretacji IZ zapisu "wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest pod</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

		dla Lubuskiego 2021-2027 Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje I. Wdrożenie wyników prac B+R i innowacji przez MŚP	warunkiem gdy wdrożenie wyników prac B+R wiąże się ze współpracą z MŚP zarówno na etapie realizacji projektu oraz w okresie jego trwałości.		warunkiem gdy wdrożenie wyników prac B+R wiąże się ze współpracą z MŚP zarówno na etapie realizacji projektu oraz w okresie jego trwałości”. Pozostawia to nieograniczone pole do interpretacji, na czym miałyby dokładnie polegać „współpraca”. Należy uszczegółowić zapis, aby treść dokumentu pozwalała już teraz przygotowywać się potencjalnym Beneficjentom do pozyskiwania dofinansowania.	Możliwość wsparcia dużych przedsiębiorstw pod warunkiem współpracy z MŚP wynika wprost z art. 5 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058. Ewentualne doprecyzowanie zapisu będzie miało miejsce na etapie tworzenia dokumentacji naboru.
16.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021- 2027 Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje II. Bon na rozwój MŚP - projekt grantowy	Usługi doradcze dla przedsiębiorstw będą świadczone przez podmioty posiadające akredytację na poziomie krajowym.	Usługi doradcze dla przedsiębiorstw będą świadczone przez podmioty posiadające akredytację na poziomie krajowym lub na poziomie regionalnym lub podmioty posiadające certyfikat Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce.	Akredytacja krajowa prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii jest dopiero na etapie projektowania. Istnieje poważne zagrożenie, że do momentu ogłoszenia konkursów dla MŚP przez wybranych w procedurze konkurencyjnej Operatorów, system akredytacji nie będzie uruchomiony lub któryś z potencjalnych z woj. lubuskiego Wykonawców usług nie zdąży akredytować się w tym krajowym systemie. Skutkiem będzie trudność realizacji Usług i kolejne wydłużenie wdrażania perspektywy finansowej. Proponujemy zatem zmianę zapisu, który dopuszczał by do świadczenia usług dla przedsiębiorstw - projekt grantowy podmioty posiadające akredytację krajową lub (uznawany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii) certyfikat Stowarzyszenia	Uwaga nieuwzględniona Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021- 2027 jest uszczegółowieniem programu i nie może zawierać treści niezgodnych z jego zapisami. Zgodnie z treścią wynegocjowanego i zatwierdzonego przez Komisję Europejską programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 „przewiduje się rozwój usług w tym doradztwo dla przedsiębiorstw realizowanych przez

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					<p>Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce (więcej: https://www.sooipp.org.pl/audyty). lub zaprojektowanie regionalnego systemu akredytacji (tak jak zrobiły to woj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - śląskie, - mazowieckie, - kujawsko-pomorskie, - pomorskie, - wielkopolskie, - świętokrzyskie, - warmińsko-mazurskie (kryteria jakościowe) <p>pozwoły to realizować wysokiej jakości usługi w przewidzianym harmonogramem naboru czasie. Tym samym jednocześnie Wykonawcą byłby potencjalnie duże ośrodki krajowe, ale również silne ośrodki regionalne. Wyboru Wykonawcy dokonywałby sam przedsiębiorca w trybie konkurencyjnym, mając do wyboru pełen wachlarz oferentów.</p>	<p>akredytowane podmioty, m.in.. ośrodki badawcze, IOB w tym OI także komercyjne, świadczone w oparciu o analizę popytu w tym w formie bonów (bon na rozwój). Podmioty świadczące usługi - akredytacja na poziomie krajowym".</p>
17.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje</p>	<p>Celem projektu jest rozwój potencjału klastrów w regionie. Wsparcie będzie koncentrowało się na wzmocnieniu klastrów poprzez rozszerzenie i profesjonalizację ich oferty w zakresie innowacyjnych</p>	<p>Celem projektu jest rozwój potencjału klastrów w regionie. Wsparcie będzie koncentrowało się na wzmocnieniu klastrów poprzez rozszerzenie i profesjonalizację ich oferty w zakresie innowacyjnych produktów i usług oferowanych w szczególności członkom klastra. Ze wsparcia będą mogły korzystać klastry</p>	<p>W polskim prawie brak jest jednolitego aktu prawnego regulującego zasady funkcjonowania klastra jako podmiotu prawnego. Nie istnieje bowiem ustawa o klastrach, tak jak funkcjonuje ustawa o stowarzyszeniach czy fundacjach. Tak więc od strony formalnoprawnej klastr nie jest formą prawną tak jak stowarzyszenie czy fundacja. Klastr nie posiada osobowości prawnej ani też nie jest tzw. ułomną osobą</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Zapisy SzOP zostaną uzupełnione o informację o wymaganej formie prawnej beneficjenta - klastra lub koordynatora klastra. „Beneficjentem będzie klastr lub koordynator klastra – w obu przypadkach musi to być podmiot wpisany do</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

		V. Wsparcie rozwoju klastrów	produktów i usług oferowanych w szczególności członkom klastra.	posiadające formę prawną (np. w formie Sp. z o.o., fundacje czy stowarzyszenia) jak również klustry reprezentowane przez Koordynatora klastra. Koordynator klastra, czyli osoba prawna, która organizuje i animuje rozwój interakcji, powiązań, przepływów wiedzy i współpracy w klastrze, a także świadczy wyspecjalizowane usługi na rzecz firm i innych podmiotów działających w danym skupisku. Koordynator reprezentuje klaster w relacjach zewnętrznych, zajmuje się bieżącą jego administracją i realizuje inne funkcje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania klastra. W praktyce koordynator klastra posiada sformalizowaną formę prawną.	prawną. Mianem klastra można określić wspólne przedsięwzięcie lub projekt wielu podmiotów (firm, uczelni itp.) zawierane w postaci nienazwanej umowy cywilnoprawnej o współpracy na rzecz konkretnego sektora gospodarki (zwykle podmioty przystępują do klastrów w oparciu o klucz branżowy). Klastrem zarządza tzw. koordynator klastra, czyli osoba prawna, która organizuje i animuje rozwój interakcji, powiązań, przepływów wiedzy i współpracy w klastrze, a także świadczy wyspecjalizowane usługi na rzecz firm i innych podmiotów działających w danym skupisku. Koordynator reprezentuje klaster w relacjach zewnętrznych, zajmuje się bieżącą jego administracją i realizuje inne funkcje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania klastra. W praktyce koordynator klastra posiada sformalizowaną formę prawną.	Krajowego Rejestru Sądowego lub innej ewidencji, właściwej dla jego formy prawnej.”
18.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje	Wsparcie klastrów przyczyni się do budowania przewag konkurencyjnych MŚP oraz zwiększenia zdolności do sieciowania (a docelowo do klasteryzacji) w regionie.	Wsparcie klastrów przyczyni się do budowania przewag konkurencyjnych MŚP oraz zwiększenia zdolności do sieciowania (a docelowo do klasteryzacji) w regionie. O dofinansowanie będą mogły ubiegać się również Partnerstwa powstałe w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w woj. lubuskim.	Biorąc pod uwagę role w gospodarce Partnerstw powstałych w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w woj. lubuskim, należy poszerzyć grupę docelową Działania o w/w podmioty, zwłaszcza że docelowo postawiono przez Zarząd Województwa Lubuskiego przed nimi właśnie jako zadanie przekształcenie się w Klustry.	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie zostało przewidziane. Partnerstwa związane w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) otrzymują pośrednie wsparcie w ramach Działania 1.8. zarówno na

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

		V. Wsparcie rozwoju klastrów				budowanie/wzmacnianie powiązań, jak i podnoszenie kompetencji (w tym kompetencji kooperacyjnych). Oczekiwany efektem działania będzie między innymi zawiązanie klastra/klastrów. Wówczas podmiot taki będzie mógł aplikować o środki w ramach Działania 1.5, typ V.
19.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje</p> <p>VI. Tworzenie oferty dla biznesu – obsługa inwestora i eksportera</p>	W ramach projektu przewiduje się wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w zakresie obsługi inwestora i eksportera czy na rzecz powstawania i rozwoju infrastruktury biznesowej.	W ramach projektu przewiduje się wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu w tworzeniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w zakresie obsługi inwestora i eksportera czy na rzecz powstawania i rozwoju infrastruktury biznesowej.	<p>Biorąc pod uwagę zakres interwencji:</p> <p>a) wsparcie rozwoju aktywności eksportowej przedsiębiorstw poprzez rozwój kompetencji w zakresie internacjonalizacji oraz dostosowanie oferty firmy do wymagań rynków zagranicznych, b) wsparcie procesów uzyskania międzynarodowych certyfikatów, patentów, uprawnień i pozwoleń, c) wsparcie udziału MŚP, grup branżowych i międzybranżowych, IOB w międzynarodowych wydarzeniach gospodarczych, targach, misjach gospodarczych (wydarzenia gospodarcze inne niż realizowane na poziomie krajowym oraz inne niż Polskie Mosty Technologiczne) oraz w nawiązywaniu relacji, z zagranicą, w tym w celu nawiązania współpracy międzynarodowej d) wsparcie IOB organizujących wydarzenia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wsparcie przedmiotowego działania ma na celu budowanie potencjału JST do wsparcia MŚP na swoim obszarze oraz obsługi inwestorów zewnętrznych. To działanie ma zwiększać potencjał JST do budowania przestrzeni przyjaznej dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz zacieśniania współpracy i budowania wzajemnych relacji JST-biznes. Zgodnie z treścią zatwierdzonego przez</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warto zachodu

					<p>gospodarcze dla MŚP oraz inicjujących działania w obszarze współpracy międzynarodowej przedsiębiorstw, e) badania i analizy rynków eksportowych w celu wyłonienia kluczowych rynków i oferowanych na nich produktach i usługach na rzecz działalności eksportowej MŚP oraz wyłonienie kluczowych kierunków, branż oraz produktów i usług mających istotne znaczenie dla rozwoju poszczególnych obszarów województwa, f) wsparcie inwestorów napływających do regionu. g) działania na rzecz zwiększenia nowoczesnych przestrzeni dla MŚP na potrzeby badań i innowacji</p> <p>należy zmienić grupę potencjalnych Beneficjentów i wprowadzić Instytucje Otoczenia Biznesu które są najlepiej przygotowane do realizacji w/w projektów w woj. lubuskim.</p>	<p>Komisję Europejską Programu FEWL 21-27 beneficjentem tego typu wsparcia są JST.</p>
20.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.06 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty zwrotne</p>	Wysokość alokacji ogółem (EUR) 13 600 000,00	Wysokość alokacji ogółem (EUR) 50 000 000,00	<p>Biorąc pod uwagę niezwykle pojemny zakres interwencji: 001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Podział alokacji został dokonany na etapie projektowania FEWL 21-27 i stanowił przedmiot konsultacji społecznych oraz uzgodnień z Komisją Europejską. Wnioskowana zmiana wymaga przeprowadzenia zmian programu (nie SzOP).</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					<p>badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne, 027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem), należy w zdecydowany sposób zwiększyć alokację Działania, aby w odczuwalny dla lubuskiej gospodarki sposób odczuć osiągnięcie wskaźników: Wskaźniki produktu WLWK-PLRO164 - Liczba imprez targowo-wystawienniczych, w których beneficjent brał udział jako wystawca WLWK-PLRR080 - Liczba kontaktów biznesowych WLWK-PLRR081 - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) WLWK-PLRO162 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw WLWK-</p>	<p>Nie przewiduje się odrębnych produktów dla każdego typu wsparcia – to popyt będzie definiował faktyczne zapotrzebowanie w obrębie zdefiniowanego katalogu. Należy w tym przypadku mieć na uwadze, iż wsparcie zwrotne na rzecz MŚP na poziomie regionalnym będzie realizowane nie tylko ze środków FEWL 21-27, ale równolegle ze środków zwróconych z IF Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 oraz Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Zatem globalna kwota uruchamiana na pożyczki na poziomie regionalnym będzie większa niż środki FEWL 21-27. Wysokość alokacji na poszczególne Działania wynika z przyjętych do zrealizowania celów FEWL 21-27. Cele te wyrażone są m.in.</p>
--	--	--	--	--	---	--

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warto zachodu

					<p>PLRO017 - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym WLWK-PLRO003</p> <p>- Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw WLWK-RCO001 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych WLWK-RCO103 - Wspierane przedsiębiorstwa wysokiego wzrostu Wskaźniki rezultatu WLWK-RCR002 - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) WLWK-PLRR085 - Liczba obsługiwanych inwestorów WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach WLWK-RCR025 - MŚP z wyższą wartością dodaną na pracownika WLWK-RCR019 - Przedsiębiorstwa o wyższym obrocie WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe</p>	<p>przyjętymi wskaźnikami oraz ich wartościami. Dla Działania 1.6 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty zwrotne przyjęto następujące wskaźniki:</p> <p>Wskaźniki produktu Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych – wartość docelowa 104; Wskaźniki rezultatu: Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)- wartość docelowa 4 551 948,64 euro; Metodologia szacowania wartości wskaźników uwzględniała zarówno dane historyczne, doświadczenia z wdrażania podobnych projektów w poprzedniej perspektywie finansowej, dane statystyczne jak i potencjał lubuskich przedsiębiorców. Szeroki zakres wskaźników</p>
--	--	--	--	--	--	---

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

						zaproponowanych w eSZOP, powinien umożliwić Projektodawcom wybór wskaźników adekwatnych dla danego typu projektu.
21.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.07 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty terytorialne</p>	Docelowym odbiorcą wsparcia będą głównie przedsiębiorstwa z sektora MŚP. Natomiast za działania związane z tworzeniem warunków dla rozwoju przedsiębiorczości będą odpowiedzialne jednostki samorządu terytorialnego, które będą Beneficjentami tego typu projektu.	Docelowym odbiorcą wsparcia będą głównie przedsiębiorstwa z sektora MŚP. Natomiast za działania związane z tworzeniem warunków dla rozwoju przedsiębiorczości będą odpowiedzialne Instytucje Otoczenia Biznesu, które będą Beneficjentami tego typu projektu.	Biorąc pod uwagę zakres interwencji: a) wsparcie rozwoju aktywności eksportowej przedsiębiorstw poprzez rozwój kompetencji w zakresie internacjonalizacji oraz dostosowanie oferty firmy do wymagań rynków zagranicznych, b) wsparcie procesów uzyskania międzynarodowych certyfikatów, patentów, uprawnień i pozwoleń, c) wsparcie udziału MŚP, grup branżowych i międzybranżowych, IOB w międzynarodowych wydarzeniach gospodarczych, targach, misjach gospodarczych (wydarzenia gospodarcze inne niż realizowane na poziomie krajowym oraz inne niż Polskie Mosty Technologiczne) oraz w nawiązywaniu relacji, z zagranicą, w tym w celu nawiązania współpracy międzynarodowej d) wsparcie IOB organizujących wydarzenia gospodarcze dla MŚP oraz inicjujących działania w obszarze współpracy międzynarodowej przedsiębiorstw, e) badania i analizy rynków eksportowych w celu wyłonienia kluczowych rynków i oferowanych na nich produktach i usługach na rzecz działalności	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wsparcie przedmiotowego działania ma na celu budowanie potencjału JST do wsparcia MŚP na swoim obszarze oraz obsługi inwestorów zewnętrznych. To działanie ma zwiększać potencjał JST do budowania przestrzeni przyjaznej dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz zacieśniania współpracy i budowania wzajemnych relacji JST-biznes.</p> <p>Zgodnie z treścią zatwierdzonego przez Komisję Europejską Programu FEWL 21-27 beneficjentem tego typu wsparcia są JST.</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					<p>eksportowej MŚP oraz wyłonienie kluczowych kierunków, branż oraz produktów i usług mających istotne znaczenie dla rozwoju poszczególnych obszarów województwa, f) wsparcie inwestorów napływających do regionu. g) działania na rzecz zwiększenia nowoczesnych przestrzeni dla MŚP na potrzeby badań i innowacji należy zmienić grupę potencjalnych Beneficjentów i wprowadzić Instytucje Otoczenia Biznesu które są najlepiej przygotowane do realizacji w/w projektów w woj. lubuskim.</p>	
22.	Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej	<p>Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027</p> <p>Działanie FELB.01.08 Rozwój inteligentnych specjalizacji</p>	<p>Działanie polega na wsparciu integracji środowiska wpływającego na rzecz rozwoju innowacji w regionie. W ramach działania wspierane będą powiązania między przedsiębiorstwami a środowiskiem naukowym.</p>	<p>Działanie polega na wsparciu integracji środowiska wpływającego na rzecz rozwoju innowacji w regionie. W ramach działania wspierane będą powiązania między przedsiębiorstwami a środowiskiem naukowym. W ramach działania, przekazywane będą granty dla Partnerstw powstałych w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w woj. lubuskim na realizację celów Działania.</p>	<p>Zgodnie z treścią Porozumień między Partnerstwami powstałymi w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania w woj. lubuskim: „Lubuskie Inteligentne Specjalizacje wzmocnione o rozwój lokalnych i regionalnych klastrów”, w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania, będą stanowiły główny kierunek wsparcia finansowego na innowacje z programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego na lata 2021-2027. Szerokie włączenie partnerów i interesariuszy regionalnych, instytucji otoczenia biznesu, stowarzyszeń branżowych czy organizacji pozarządowych jest istotnym czynnikiem budującym przewagę konkurencyjną regionu. Prowadzony proces i dialog między partnerami wzmocni i zweryfikuje ich kreatywność i kulturę</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Na obecnym etapie realizacji Programu nie planuje się realizacji projektu w formule grantów. Jednocześnie nie jest wykluczone jej dodanie na dalszym etapie realizacji Programu, w przypadku zdiagnozowania potrzeby zastosowania takiej formuły.</p>

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					przedsiębiorczości oraz gotowość innowacyjną." Biorąc pod uwagę powyższe, należy w Programie przewidzieć projekt grantowy dla Partnerstw (na wzór bonów na innowacje lub bonów na rozwój), celem realizacji przez nich treści Porozumień podpisywanych z Zarządem Województwa Lubuskiego.	
23.	Łukasz Rut Wiceprezes Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce	Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021- 2027 Działanie FELB.01.05 Rozwój przedsiębiorczości – dotacje IV. Wsparcie inkubowania przedsiębiorczości	Wsparcie dla nowo powstałych przedsiębiorstw, w tym specjalistyczne doradztwo (również w zakresie własności intelektualnej), platformy startowe, usługi inkubacyjne, usługi dotyczące prowadzenia działalności na wczesnym etapie rozwoju, usługi w zakresie akceleracji mają pomóc inkubowanemu przedsiębiorcy w rozwoju i umożliwić samodzielne funkcjonowanie na rynku.	Wsparcie dla nowo powstałych przedsiębiorstw, w tym specjalistyczne doradztwo (również w zakresie własności intelektualnej), platformy startowe, fundusze venture i seed capital, wsparcie Aniołów Biznesu, usługi inkubacyjne, usługi dotyczące prowadzenia działalności na wczesnym etapie rozwoju, usługi w zakresie akceleracji mają pomóc inkubowanemu przedsiębiorcy w rozwoju i umożliwić samodzielne funkcjonowanie na rynku.	Niezwykle istotne jest tworzenie w regionie lubuskim regionalnych funduszy Venture i Seed Capital. To nowoczesne formy wsparcia z powodzeniem w Polsce Wschodniej, dotychczas w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Niestety w Lubuskiem jest zupełnie inaczej. Już w przeglądzie Regionalnych Systemów Innowacji dokonanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości czytamy, że „RSI w województwie lubuskim (...) w stosunkowo mniejszym zakresie obejmuje obszar: rozwój instrumentów finansowania nowo powstałej firmy oraz ryzykownych przedsięwzięć innowacyjnych”, gdzie przykładowo o województwie podkarpackim czytamy, że „w dobrym stopniu także obejmują obszar związany ze wsparciem nowych firm oraz ryzykownych przedsięwzięć innowacyjnych. Przewidziano działania związane ze stworzeniem funduszu regionalnego, który miał zawierać w swojej ofercie	Uwaga nieuwzględniona. W województwie nie przewidziano stworzenia funduszu regionalnego obejmującego takie fundusze.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					<p>fundusze venture capital i seed capital oraz wspierać powstawanie firm typu start-up.” W rankingu innowacji podkarpackie zajmuje 5 miejsce, lubuskie 14 .</p> <p>Na utwierdzenie powyższych tez warto przypomnieć jedną ze słabych stron województwa lubuskiego zdiagnozowaną jeszcze w poprzednim okresie programowania, gdzie w Programie Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego czytamy: „Brak lokalnych funduszy VC” oraz, że w Planie Inwestycyjnym i Promocji Gospodarczej Województwa Lubuskiego czytamy, że rekomendowane jest aby powstające i rozwijane w lubuskim inkubatory otworzyły się na „współpracę z instytucjami rynku finansowego, np. funduszami inwestycyjnymi, sieciami inwestorów prywatnych”.</p> <p>Podobnie jest z sieciami Aniołów Biznesu. Jak czytamy w „Diagnoza ekosystemu startupów w Polsce”, czerwiec 2016, Deloitte, partner badania: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, „Działalność aniołów biznesu w Polsce jest słabo rozwinięta. Chociaż pod względem średniej inwestycji w startupy polscy aniołowie biznesu znaleźli się wśród tych najhojniejszych, to jednak faktem pozostaje najmniejsza liczba aniołów biznesu w ekosystemie (jest ich ok czterech na milion obywateli, podczas</p>	
--	--	--	--	--	--	--

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

					<p>gdy w Niemczech wskaźnik ten jest ponad 4-krotnie wyższy). Negatywną ocenę aktywności polskich aniołów potwierdza również niski stosunek ich łącznych inwestycji do PKB. Niewielka liczba aniołów biznesu oprócz negatywnego przełożenia na finansowanie polskich startupów ma również wpływ na ograniczony dostęp do mentorów udostępniających swoje doświadczenie i sieci znajomości, nie pozwalając tym samym na szybszy rozwój przedsięwzięć, a ostatecznie całego ekosystemu.”</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe wnosimy w województwie lubuskim o poszerzenie instrumentów wsparcia inkubowania przedsiębiorczości o fundusze venture i seed capital oraz wsparcie Aniołów Biznesu</p>	
24.	Miasto Gorzów Wielkopolski	Działanie FELB 08.01 Wsparcie terytorialne obszarów miejskich – rewitalizacja, str. 307	Proszę o rozszerzenie katalogu beneficjentów o: spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Proszę o rozszerzenie katalogu beneficjentów o: spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Umożliwi to szerszej grupie korzystanie ze środków UE	Uwaga uwzględniona Uzupełniono katalog beneficjentów.
25.	Miasto Gorzów Wielkopolski	Działanie FELB.01.07 Rozwój przedsiębiorczości – instrumenty terytorialne, str. 49	Proszę o rozszerzenie katalogu beneficjentów o: instytucje otoczenia biznesu	Proszę o rozszerzenie katalogu beneficjentów o: instytucje otoczenia biznesu	Umożliwi to szerszej grupie korzystanie ze środków UE	Uwaga nieuwzględniona Działanie 1.7 jest realizowane w ramach instrumentu terytorialnego (strategii ZIT lub strategii IIT). , zatem katalog beneficjentów zostanie

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

						poddany analizie IZ po zatwierdzeniu strategii terytorialnych.
26.	Starostwo Powiatowe w Nowej Soli	Priorytet FELB.02, działanie FEL02.10 Ochrona przyrody, strony 124 i 127	W treści typu projektów IV zapisano: Rekultywacja, w tym remediacja, terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą – projekty jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na terenach nie należących do Skarbu Państwa	Rekultywacja, w tym remediacja, terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą – projekty jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na terenach nie należących do Skarbu Państwa	W związku z faktem, iż na terenie Woj. Lubuskiego znajdują się tereny zdegradowane działalnością gospodarczą na terenach należących do Skarbu Państwa, na których znajdują się odpady niebezpieczne (przy czym podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji). W ramach działania FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury, typ projektów 7: Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych działalnością Gospodarczą zakłada iż: W ramach projektów finansowane będą działania związane z analizami degradacji i zanieczyszczenia terenu, badania zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych i analizy dotyczące możliwych sposobów i kosztów przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji. Finansowane będą także działania dotyczące poprawy stanu środowiska na danym terenie. W związku z powyższym zasadne jest dofinansowanie działań na terenach stanowiących własność Skarbu Państwa	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z zapisami dokumentu „Linia demarkacyjna - Podział interwencji i zasad wdrażania programów krajowych i regionalnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027” zatwierdzonym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach Celu szczegółowego (vii) dla Typu operacji „Rekultywacja, w tym remediacja, terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą” na poziomie regionalnym, będzie możliwość wyłącznie wsparcia projektów JST i ich związków na terenach nie należących do Skarbu Państwa. Treść Szczegółowego Opisu Priorytetów jest również zgodna z zapisem w Programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

						2027 zatwierdzonym przez Komisję Europejską. SzOP stanowi zatem uszczegółowienie programu FEL 2021-2027 i nie może zawierać informacji z nim sprzecznych.
--	--	--	--	--	--	---